

Handläggare
Josefin Lokvist
Telefon: 08-50812197

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
27 april 2023

Skrivelse från (M) om ordningsvakter

Svar på skrivelse från Jonas Nilsson med flera (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse om ordningsvakter från Jonas Nilsson med flera (M). I skrivelsen framförs bland annat en oro kring att ordningsvakternas närvaro på Södermalm kommer att minska framöver eftersom de centralt anlitate ordningsvakterna kommer att bli färre till antalet. Med anledning av detta vill skribenterna ha svar på ett antal frågor, exempelvis i vilken omfattning förvaltningen kommer att anlita egna ordningsvakter om/när de centralt anlitate ordningsvakterna minskar i antal.

Det stämmer att ordningsvakter är en av flera insatser i det trygghetsskapande arbetet. Det finns även flera andra viktiga insatser och åtgärder i det trygghetsskapande, brottsförebyggande och säkerhetsfrämjande arbetet inom stadsdelsområdet. Inom förvaltningens verksamheter är förebyggande arbete och tidigt stöd i fokus.

Förvaltningen har en kontinuerlig dialog med stadsledningskontoret om behov av ordningsvakter inom stadsdelsområdets LOV3-områden. Förvaltningen har i nuläget inte för avsikt att anställa egna ordningsvakter. Förvaltningen prioriterar och stärker upp andra trygghetsskapande och säkerhetsfrämjande åtgärder och insatser samt investeringar i den fysiska miljön som bidrar till ökad trygghet.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd gav den 26 januari 2023 förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse om ordningsvakter från Jonas Nilsson med flera (M).

Ärendet

I skrivelsen lyfts att sedan Stockholms stad på allvar började arbeta aktivt med trygghetsarbetet och däribland anlita ordningsvakter har tryggheten ökat markant i områden som upplevts otrygga. Ordningsvakterna vid exempelvis Medborgarplatsen, Björns trädgård och Hornstull har varit ett uppskattat inslag för Södermalmsborna och stockholmarna. Vidare lyfts att ordningsvakter är en av flera insatser inom trygghetsområdet och självklart behövs även förebyggande trygghetsarbete.

Skribenterna framför en oro kring att ordningsvakternas närvaro på Södermalm kommer att minska framöver eftersom de centralt anlidade ordningsvakterna kommer att bli färre till antalet. Den politiska majoriteten har utlovat att de medel som tidigare centralt lagts på ordningsvakter ska fördelas till stadsdelsnämnderna men skribenterna har svårt att återse dessa medel i majoritetens budget.

Med anledning av detta vill skribenterna ha svar på följande tre frågor:

1. Hur mycket pengar har fördelats i budget 2023 till vår stadsdel för ordningsvakter?
2. I vilken utsträckning kommer de (få) kvarvarande ordningsvakterna (som anlitas centralt) att ha möjlighet att rondera och besöka våra områden på Södermalm?
3. I vilken omfattning kommer stadsdelen att själv anlita ordningsvakter för att komplettera de bortfall som sker om/när de centralt anlidade ordningsvakterna minskar i antal? Kommer något av stadsdelens områden, exempelvis Björns trädgård och Tanto, att prioriteras att även fortsättningsvis erhålla ordningsvakter (men framgent genom stadsdelens försorg)?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med förvaltningens trygghetssamordnare. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 17 april 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det stämmer att ordningsvakter är en av flera insatser i det trygghetsskapande arbetet. Det finns även flera andra viktiga insatser och åtgärder i det trygghetsskapande, brottsförebyggande

och säkerhetsfrämjande arbetet inom stadsdelsområdet. Inom förvaltningens verksamheter är förebyggande arbete och tidigt stöd i fokus. Nedan svarar förvaltningen på frågorna i skrivelsen.

Fråga 1:

I kommunfullmäktiges budget för 2023 finns satsningar gällande lokalt trygghetsarbete och dessa medel har fördelats till stadsdelsnämnderna utifrån fullmäktiges resursfördelningsmodell som bygger på demografi och socioekonomiska aspekter. I budgeten som fördelats till stadsdelsnämnderna finns dock ingen centralt utpekad budgetpost för trygghetsarbete och inte heller för ordningsvakter. Det är upp till varje nämnd att prioritera och budgetera utifrån behov och utmaningar och bestämma hur medel för förebyggande och trygghetsskapande arbete ska användas på bästa sätt. Södermalms stadsdelsnämnd prioriterar under 2023 särskilda trygghetsatsningar, exempelvis Platssamverkan vid Medborgarplatsen och sommar i Tanto, för att ytterligare stärka upp det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Fråga 2:

Befogenheterna för ordningsvakter regleras i lag (1989:578) om ordningsvakter (LOV). Av denna lag framgår var en ordningsvakt får tjänstgöra efter särskilda förordnanden från Polismyndigheten. Exempel på ställen där Polismyndigheten enligt lagen kan förordna ordningsvakter att tjänstgöra är krogar och restauranger där alkohol serveras till allmänheten. För att en ordningsvakt ska få tjänstgöra på offentliga platser behöver Polismyndigheten fatta beslut om det enligt lagens tredje paragraf. Platsen blir om ett sådant beslut fattas ett så kallat LOV3-område på vilket förordnade ordningsvakter har befogenhet att tjänstgöra. Avgörande för bedömningen om en ordningsvakt ska ges förordnande att verka i en offentlig miljö enligt 3 § är förekomsten av platsens dokumenterade ordningsstörningar och brott.

Förvaltningen har sökt/erhållna LOV3 för västra Södermalm (Tanto, Drakenberg, Högalidsparken och Hornstull) samt för Centrala Södermalm (Fatbursparken, Medborgarplatsen, Björns trädgård och Tjärhovsgatan). Utöver dessa söker förvaltningen ibland tillfälliga LOV3 för bland annat Långholmen, Blecktornsparken och Vitabergsparken. Det som avgör var dessa söks är var ungdomar håller till och vilken typ av problematik som uppstår. Med stor sannolikhet kommer det att bli aktuellt med ett LOV3 för Slussenområdet framöver.

Stockholms stads mobila ordningsvakter kommer fortsätta att verka inom stadsdelsområdets LOV3-områden men i minskad omfattning jämfört med tidigare. Stadsledningskontoret prioriterar och anpassar

behovet av de mobila ordningsvakterna inom stadens LOV3-områden och förvaltningen har en kontinuerlig dialog med stadsledningskontoret om behov av ordningsvakter inom stadsdelsområdets LOV3-områden. Behovet varierar både över årstiderna och på grund av exempelvis olika händelser/högtider.

Under de första månaderna av 2023 (perioden 230101 - 230317) uppgår antalet besök av ordningsvakter inom stadsdelsområdets LOV3-områden till sammanlagt 1 830. Antalet besök är högst vid Medborgarplatsen och Tanto. Under samma period har 249 ingripanden/åtgärder inom stadsdelsområdets LOV3-områden genomförts. Det gäller främst tillsägelser och avvisningar.

Fråga 3:

Förvaltningen har i nuläget inte för avsikt att anställa egna ordningsvakter. Förvaltningen prioriterar och stärker upp andra trygghetsskapande och säkerhetsfrämjande åtgärder och insatser samt investeringar i den fysiska miljön som bidrar till ökad trygghet. Exempel på insatser är platsaktivering på Medborgarplatsen och i Tanto under sommaren, ”Effektiv samverkan för trygghet” på Västra och Centrala Södermalm i nära samverkan med bland annat lokalpolisen och fysiska insatser i stadsmiljön såsom renhållning, parkskötsel och förbättrad belysning. Förvaltningen prioriterar också arbetet med trygghetsskapande insatser på Västra Södermalm som identifierats som öppen drogscen av Polismyndigheten. Arbetet drivs i ett förvaltningsövergripande projekt i samarbete med polis, civilsamhälle, fastighetsägare och i dialog med medborgare.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens bedömning är att frågeställningarna som lyfts i ärendet varken ger direkta eller indirekta konsekvenser för förvaltningens målgrupper beroende på om de är kvinnor eller män. Generellt upplever sig kvinnor boende i stadsdelsområdet något mindre trygga än männen. Utfallet av upplevd trygghet 2022 var 80 procent hos män och 82 procent hos kvinnor. Detta resultat finns inte specificerat för enskilda områden utan är ett övergripande resultat för stadsdelsområdet som helhet. Resultatet 2022 visar en viss förbättring när det gäller skillnader av upplevd trygghet mellan könen jämfört med 2021 års undersökning då 85 procent män respektive 79 procent kvinnor upplevde trygghet. Bedömningen är att förvaltningens arbete med trygghetsskapande åtgärder i syfte att flickor och kvinnor ska känna sig tryggare i stadsmiljön generellt har gett effekt.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor
Skrivelsen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-04-03